

1. **Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí sa v rámci výkonu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí vo svojej činnosti riadi najmä zákonom o Slovákoch žijúcich v zahraničí a Koncepciou štátnej politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí do roku 2015. V oblasti školstva a vzdelávania krajanov sa zameriava predovšetkým na tieto aktivity:**
  - v rámci svojho grantového systému v zmysle zákona o Slovákoch žijúcich v zahraničí udeľuje granty na podporu aktivít krajanov v oblasti školstva a vzdelávania /kapitálové výdavky na opravu škôl, učebnice, školské potreby, výučba slovenčiny v rámci víkendových škôl, účasť žiakov na vzdelávacích akciách a v školách v prírode v SR, atď./
  - v roku 2013 obnovil činnosť Komisie pre školstvo a vzdelávanie a prostredníctvom zasadnutí jej 2 sekcií /Sekcia pre strednú, južnú a východnú Európu a Sekcia pre západnú Európu a zámorie/ rieši aktuálne otázky a problémy v oblasti školstva a vzdelávania slovenských národnostných menšín a komunít v zahraničí
  - každé 2 roky organizuje Stálu konferenciu Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí s účasťou predstaviteľov krajských spolkov a významných krajských osobností z celého sveta, ktorá sa zaoberá aj otázkami slovenského jazyka, školstva a vzdelávania krajanov v zahraničí
  - v spolupráci s ďalšími inštitúciami každoročne organizuje a finančne podporuje súťaž Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, do ktorej sa zapájajú aj deti krajanov
  - s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR koordinuje všetky dôležité otázky a postupy rezortu týkajúce sa školstva a vzdelávania Slovákov žijúcich v zahraničí
  - podieľa sa každoročne na vyhodnocovaní krajanmi predkladaných žiadostí o štipendium vlády SR umožňujúce im štúdium na vysokých školách v Slovenskej republike
  - zaoberá sa otázkou možného rozšírenia poskytovania 1 - ročnej jazykovej prípravy v Slovenskej republike pre študentov z radov krajanov, ktorým bolo udelené štipendium vlády SR

- s rezortom školstva spolupracuje pri príprave medzinárodných konferencií a podujatí zameraných na slovenský jazyk, školstvo a vzdelávanie Slovákov žijúcich v zahraničí
- zaoberá sa otázkou implementácie smernice Rady číslo 77/486/EHS o vzdelávaní detí migrujúcich pracovníkov.
- pri riešení jednotlivých vecných okruhov v oblasti školstva a vzdelávania Slovákov žijúcich v zahraničí intenzívne spolupracuje so zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí

2. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR sa v rámci svojich kompetencií v oblasti školstva a vzdelávania krajanov zameriava predovšetkým na tieto aktivity:

- poskytuje každoročne 70 štipendií vlády pre Slovákov žijúcich v zahraničí na ich vysokoškolské štúdium v Slovenskej republike. V súčasnosti sú poskytované štipendia vlády SR na štandardnú dĺžku vysokoškolského štúdia na verejných vysokých školách v akreditovaných študijných programoch 286 študijných odborov
- vysiela na slovenské školy, resp. školy s vyučovaním slovenského jazyka v zahraničí slovenských učiteľov. V súčasnosti je zabezpečené vyslanie 11 učiteľov slovenského jazyka a akademických predmetov na základných a stredných školách v zahraničí, z toho v Maďarsku spolu 5 vyslaní učelia (Tótkomlós/1, Békešská Čaba/1, Sarvaš/2, Nové Mesto pod Šiatrom/1), v Rumunsku spolu 1 vyslaný učiteľ (Gelemčička/1,) a na Ukrajine spolu 5 vyslaných učiteľov (Užhorod/5).
- zabezpečuje vysielanie slovenských pedagógov na lektoráty slovenského jazyka v rámci 22 zahraničných univerzít pôsobiacich v 15 krajinách sveta a to v rámci slovakistiky ako cudzieho jazyka, ako aj v rámci interdisciplinárnych štúdií. Najväčšie počty študentov sú na univerzitách v slovanských krajinách a tam, kde žije početná slovenská menšina (Užhorod, Nový Sad, Viedeň, Záhreb, Katovice a Krakov) Výučbu slovenského jazyka zabezpečujú vyslaní lektori spolu s kmeňovými slovakistami pôsobiacimi na jednotlivých univerzitách. Títo lektori pomáhajú najmä pri výchove pedagógov pre školy zabezpečujúce vzdelávanie a uchovanie slovenského jazyka v príslušnom regióne.
- organizuje metodické semináre pre učiteľov z radov krajanov na školách s vyučovaním slovenského jazyka v mieste ich pôsobenia

- organizuje medzinárodné konferencie zamerané na slovenčinu vo svete /v roku 2013 zorganizovaná medzinárodná konferencia „Slovenčina vo svete 2013 – súčasný stav a perspektíva/
- každoročne organizuje koordinačnú poradu k vzdelávacím programom pre krajanov
- problematika menšinového školstva a vzdelávania v materinskom jazyku/materinského jazyka je súčasťou programov spolupráce uzatváraných za oblasť vzdelávania s jednotlivými krajinami, kde slovenské komunity žijú. Aktuálne sú rozpracované významné bilaterálne dohody v tejto oblasti s Českou republikou a s Ukrajinou. S ČR je rozpracovaný návrh Zmluvy medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Českej republiky o vzájomnom uznávaní rovnocennosti dokladov o vzdelaní vydávaných v Slovenskej republike a v Českej republike. Text bilaterálnej dohody o vzájomnom uznávaní dokladov o vzdelaní bol schválený vládou SR v apríli 2013, v decembri 2013 bol podpísaný predstaviteľmi oboch štátov a NR SR vyslovila súhlas so zmluvou 31. 1. 2014. S Ukrajinou je v procese schvaľovania návrh Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o akademickom vzájomnom uznávaní rovnocennosti dokladov o vzdelaní vydaných v Slovenskej republike a Ukrajine. Vláda SR na svojom rokovaní dňa 4. 12. 2013 schválila tento návrh dohody.
- medzi významné aktivity je možné zaradiť spoluprácu s California University of Pennsylvania, kde ministerstvo v súčinnosti s občianskym združením iLearn podporuje činnosť Centra slovenského jazyka v USA, Pittsburgh, Pensylvánia, ktoré vzniklo 1. 11. 2012. Ďalšie aktivity boli upravené memorandom s California University of Pensylvánia v oblasti vyučovania slovenského jazyka, ktoré bolo podpísané 24. 10. 2013 v Bratislave.
- v spolupráci s Centrom ďalšieho vzdelávania UK v Bratislave a Metodickým centrom UMB v Banskej Bystrici rezort školstva zabezpečuje odbornometodické kurzy zaradené do systému akreditovaných kurzov v rámci celoživotného vzdelávania pedagogických pracovníkov v šiestich európskych krajinách (Chorvátsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Srbsko a Ukrajina). Kurzy sa uskutočňujú striedavo v zahraničí a v SR, aby bola príležitosť zúčastňovať sa aj vyučovacích hodín na slovenských školách. V roku 2013 bolo uskutočnených celkom 8 kurzov.
- Studia Academica Slovaca - centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk zabezpečuje celoročnú dostupnosť kurzu slovenského jazyka pre začiatočníkov dištančnou formou prostredníctvom portálu www.e-slovak.sk. Pre študentov poskytuje semestrálne kurzy slovenského jazyka na všetkých úrovniach s priamou výučbou. S podporou MŠVVaŠ SR boli vydané učebnice Krížom-Krážom A1, A2, Cvičebnica A1+A2 a učebnica B1, ako aj materiály pre pedagógov vyučujúcich slovenský jazyk pre cudzincov. Učebnice sú spracované bez sprostredkovacieho jazyka, čím majú široké uplatnenie a sú akceptované aj ako doplnkové učebnice pre vyššie ročníky základných škôl a stredné školy.
- v roku 2013 v spolupráci s Metodickým centrom UMB v Banskej Bystrici zabezpečovalo pobyty detí krajanov v jednotlivých turnusoch školy v prírode, ako aj počas prázdnin pobyt na ďalšom ročníku detskej univerzity pre nadané deti. V spolupráci s ČĎV UK v Bratislave boli poskytnuté štipendijné pobyty na odbornometodickom kurze pre folklórne tanečné súbory pod názvom Letná

škola tanca, kde majú možnosť vedúci súborov pracovať pod vedením choreografov a tanečníkov zo Slovenska.

- na podnet ÚSZZ koncom roka 2013 iniciovalo konzultácie s jednotlivými vysokými školami v SR o možnosti vysielat' študentov pedagogických vysokoškolských odborov zo SR na stážovanie, resp. výkon pedagogickej praxe do slovenských škôl v zahraničí, nakoľko výkon pedagogickej praxe, ako aj jej uznanie je plne v kompetencii jednotlivých vysokých škôl. Cieľom konzultácií bolo jednoznačne definovať podmienky, za ktorých je možné akceptovať pedagogickú prax študentov pedagogických fakúlt slovenských vysokých škôl absolvovaných v zahraničí ako súčasť ich riadneho štúdia. Jednotlivé pracoviská sa zhodli, že akceptácii musí predchádzať zosúladenie obsahu a systému vykonávania pedagogickej praxe v jednotlivých krajinách, ako aj podmienok financovania a postavenia študenta počas praxe. Uvedené podmienky budú musieť byť predmetom medziuniverzitných dohôd, ktoré by mali definovať aj konkrétne zahraničné cvičné školy, v ktorých vykonanú prax bude možné akceptovať ako súčasť štúdia.